

EVROPSKÁ KOMISE

Brusel, 24.4.2012
SWD(2012) 106 v konečném znění

PRACOVNÍ DOKUMENT ZAMĚSTNANCŮ KOMISE

**Zásady partnerství při provádění Fondů společného strategického rámce
– prvky Evropského kodexu chování v rámci partnerství**

PRACOVNÍ DOKUMENT ZAMĚSTNANCŮ KOMISE

Zásady partnerství při provádění Fondů společného strategického rámce – prvky Evropského kodexu chování v rámci partnerství

Prohlášení: Tento dokument je pracovním dokumentem zaměstnanců Evropské komise, který slouží k informačním účelům. Byl vypracován podle návrhů nařízení přijatých Evropskou komisí dne 6. října 2011, 12. října 2011 a 2. prosince 2011. Není závazným dokumentem ve vztahu ke konečné povaze aktů ani k obsahu aktů v přenesené pravomoci či prováděcím aktům připraveným Komisí. Nepředstavuje oficiální názor Komise v dané věci, ani takový názor nepředjímá.

1. ÚVOD

Opatření na zvýšení růstu a zaměstnanosti obojí vyžadují odpovědnost na nejvyšší politické úrovni a mobilizaci všech zúčastněných stran po celé Evropě. Klíčem pro předložení Strategie Evropa 2020¹ bylo proto určeno právě partnerství.

Partnerství je rovněž dlouhodobě jednou z klíčových zásad provádění Fondů společného strategického rámce Evropské Unie (Fondy SSR). Ze zásady partnerství vyplývá úzká spolupráce v členských státech mezi veřejnoprávními orgány a soukromým sektorem a terciálním sektorem na národní, regionální a místní úrovni. Partneři by měli být aktivně zapojeni do celého programového cyklu — přípravy, provádění, monitorování i hodnocení. Partnerství musí být vnímáno v úzké spojitosti s přístupem založeným na víceúrovňové správě a zásadách subsidiarity a proporcionality. Víceúrovňovou správou se rozumí koordinované jednání Evropské unie, členských států a místních a regionálních orgánů, založené na partnerství, a zaměřené na přípravu a provádění politik EU.²

Různá hodnocení přitáhla pozornost k výhodám a přidané hodnotě, které partnerství může přinášet, pokud se jedná o čerpání fondů³, zvyšování společného závazku a odpovědnosti plynoucí z politik EU, prohlubování dostupných znalostí, odborné způsobilosti a názorů v oblasti koncipování a provádění strategií, jakož i zajišťování větší transparentnosti rozhodovacích procesů. Víceúrovňová správa pomáhá snižovat mezery v koordinaci a schopnostech při vytváření politik v oblasti informací, zdrojů, financování, rozptýlenosti správy politiky⁴.

Praxe však ukazuje, že mezi členskými státy existují v uplatňování zásad partnerství značné rozdíly, vždy záleží na systému národního institucionálního zřízení a na politické kultuře. Efektivita zásady partnerství rovněž závisí na technických schopnostech partnerů přispívat podstatnou měrou k procesu samému, z čehož vyvstává otázka spojená s budováním kapacit.

Evropský parlament, Výbor regionů a Evropský hospodářský a sociální výbor vydaly celou řadu usnesení, stanovisek a bílých knih vyzývajících k posilování zásady partnerství v oblasti čerpání fondů⁵. Návrh Komise fondů SSR⁶ vychází z potřeby konzistentnějšího uplatňování

¹ Strategie Evropa 2020, COM(2010) 2020 ze dne 3. 3. 2010

² Viz především Bílá kniha Výboru regionů o víceúrovňové správě věcí veřejných, CONST – IV – 020, 2009.

³ Viz především ESF Expert Evaluation Network (Sít' expertů), Final Synthesis Report, 2011/
<http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?type=0&policyArea=0&subCategory=0&country=0&year=0&advSearchKey=evaluationesf&mode=advancedSubmit&langId=en>.

⁴ Viz především dokument OECD Policy Brief „Bridging the gaps between the levels of government“ (Překonávání mezer mezi úrovněmi správy)

⁵ Viz především vysvětlující stanovisko EHSV „Jak podněcovat účinná partnerství při řízení programů politiky soudržnosti na základě osvědčených postupů z období 2007–2013“. CESE 967/2010

⁶ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006 [Sdělení (2011) 615 v konečném znění ze dne 6. 10. 2011].

zásady partnerství.

Článek 5 návrhu nařízení o společných ustanoveních (NSU)

- (1) V souvislosti se smlouvou o partnerství a s každým programem zvláště, by měl členský stát navázat partnerství s těmito partnery:
 - (a) s příslušnými regionálními, místními, městskými a jinými orgány veřejné správy;
 - (b) hospodářskými a sociálními partnery; a
 - (c) subjekty zastupujícími občanskou společnost, včetně partnerů v oblasti životního prostředí, nevládními organizacemi a subjekty zodpovědnými za prosazování rovnosti a nediskriminace.
- (2) V souladu s přístupem založeným na víceúrovňové správě zapojí členské státy partnery do přípravy smluv o partnerství a zpráv o vývoji a do přípravy, provádění, monitorování a hodnocení programů. Partneři se zúčastní práce monitorovacích výborů pro jednotlivé programy.
- (3) Komise je zmocněna k přijímání aktů v přenesené pravomoci v souladu s článkem 142, aby zřídila evropský kodex chování, který stanoví cíle a kritéria, které mají podpořit provádění partnerství a zjednodušit sdílení informací, zkušeností, výsledků a osvědčených postupů mezi členskými státy.
- (4) Nejméně jednou za rok uspořádá Komise s organizacemi, které zastupují partnery na úrovni Unie, konzultace ohledně provádění podpory z fondů SSR⁷, a to pro každý fond SSR.

NSU dále obsahuje ustanovení, která odkazují na partnerství nebo navazují na zásadu monitorování, podávání zpráv a vyhodnocování.

Podle návrhů fondů SSR Komise na období 2014-2020 je členskými státy uložena jasná povinnost organizovat partnerství, avšak konkrétní postupy zapojování příslušných partnerů v různých fázích programů jsou ponechány na úvaze národních orgánů. Evropský kodex chování v rámci partnerství (EKCHP) stanoví minimální požadavky, které jsou nezbytné k dosažení vysoce kvalitních partnerství při čerpání fondů, při současném zachování dostatečné flexibility členských států ve způsobu organizace účasti nejrůznějších partnerů.

Tento pracovní dokument pro zaměstnance by měl členskými státy napomoci vhodným způsobem vytvořit jejich partnerství během přípravné práce ještě před přijetím příslušných nařízení. Dokument zejména uvádí některé příklady osvědčených postupů při provádění zásady partnerství, které vychází ze zjištění a nejrůznějších šetření Komise.

Vymezuje rovněž základní požadavky, které by mohl EKCHP obsahovat jako základ pro diskusi s

⁷ Pro Evropský námořní a rybářský fond (ENRF) se konzultace provádí minimálně dvakrát během programového období podle článku 90 zvláštního nařízení o ENRF.

Evropským parlamentem a Radou za účelem usnadnění probíhajícího legislativního procesu a umožnění investorům účastnit se této debaty. EKCHP by měl být přijat Komisí jako akt v přenesené pravomoci bezprostředně poté, co vstoupí v platnost nařízení o společných ustanoveních.

2. KTERÉ PARTNERY VYBRAT?

Nařízení o společných ustanoveních ukládá členským státům povinnost organizovat partnerství (a) s příslušnými regionálními, místními, městskými a jinými orgány veřejné správy, (b) hospodářskými a sociálními partnery a (c) subjekty zastupujícími občanskou společnost, včetně partnerů v oblasti životního prostředí, nevládními organizacemi a subjekty zodpovědnými za prosazování rovnosti a nediskriminace. Partnerství se má organizovat podle institucionálního systému každého jednotlivého členského státu. V decentralizovaných členských státech budou klíčovými činiteli při organizaci partnerství regiony.

Jako první krok při přípravě smlouvy o partnerství a programů se členským státům doporučuje, aby ve svém národním kontextu označily příslušné investory v rámci fondů SSR, určily pobídky a právní a správní překážky partnerství a případné způsoby řešení těchto překážek. Členským státům se rovněž doporučuje, aby vsadily na klíčové již existující národní, regionální a místní struktury partnerství a minimalizovaly tak dvojitou práci a ušetřily čas. Podpora budování kapacit může být potřeba k založení reprezentativního a funkčního partnerství.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, aby ukládalo členským státům povinnost zajistit otevřený a transparentní výběr partnerů a aby si vybraní partneři byli vědomi svých povinností vyplývajících z mlčenlivosti a střetu zájmů.

Povaha a rozsah partnerství bude záležet na prioritách politiky, které řeší, a dále na podmínkách dané oblasti. **EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tím, že bude požadovat,** aby partnerství zahrnovalo instituce, organizace a skupiny, které mohou provádění programů samy ovlivnit nebo jimi být dotčeny. Zvláštní pozornost se bude muset věnovat skupinám, které mohou být programy dotčeny, ale domnívají se, že je těžké je jakkoli ovlivnit, a to zejména těm nejzranitelnějším, stojícím na okraji společnosti, jako jsou hendikepovaní, migranti, Rómové... V partnerství je důležité podporovat pluralismus a umožnit zapojení různých segmentů veřejného sektoru společně s firmami a komunitními a dobrovolnickými organizacemi tak, aby byly pokryty různé typy a velikosti organizací, a to včetně malých inovativních subjektů.

V Rumunsku měl před vstupem do EU řídicí orgán ESF na starost provádění kontextuální analýzy. Tento dokument sloužil jako klíčový programový dokument pro národní strategický referenční rámec (NSRR) a operační programy. Bylo jasné, že stejně jako potřeba spolupráce s nejdůležitějšími subjekty v politice při realizaci programů na národní úrovni bude nutné, aby mechanismy partnerství na regionální a místní úrovni posílily pravomoci aktérů při rozhodování a provádění programů. V rámci toho byla prostřednictvím setkání a diskuzí s nejrůznějšími subjekty na regionální a okresní úrovni provedena podkladová analýza zaměstnanosti a sociálního začleňování. V severovýchodní oblasti

bylo například do projektu zapojeno více než 200 subjektů⁸.

V Maďarsku byla vypracována metodika veřejných konzultací o NSRR, která vychází z doporučení organizací občanské společnosti. Více než 4000 partnerských organizací, včetně odborových svazů, zájmových organizací zaměstnanců a nevládních organizací, zástupců podnikatelů, vzdělávacích a vědeckých institucí bylo vyzváno, aby se vyjádřilo k zaměření NSRR a operačních programů. Přístup byl umožněn i laické veřejnosti, která mohla připomínkovat NSRR a operační programy prostřednictvím webové stránky. Pořádaly se workshopy, na kterých se projednávaly návrhy s odborníky z různých oblastí, se sociálními partnery a zástupci ministerstev⁹.

2.1. Zapojení příslušných regionálních, místních, městských a jiných orgánů veřejné správy

Přínosem užší spolupráce všech národních, regionálních, místních, městských a jiných úrovní orgánů veřejné správy je srozumitelný a integrovaný přístup k čerpání fondů. Jelikož jsou orgány veřejné správy blíže k realitě a praktickým problémům, hrají v realizaci Strategie Evropa 2020 a v dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti klíčovou roli regionální a místní orgány, které na těchto programech mají i zcela zásadní zájem.

Rozsah jejich zapojení bude záviset na individuálních institucionálních rámcích každého členského státu a to zejména na právních a rozpočtových pravomocích na různých územních úrovních, pokud jde o rozsah nejrůznějších fondů. Na národní úrovni se členské státy vyzývají, aby využívaly stávajících sdružení a sítí regionálních, subregionálních a místních orgánů, jelikož mají široké zastoupení a zkušenosti z praxe.

Ve většině případů hrají regiony v partnerství hlavní roli, aktivně se podílejí na přípravě strategických dokumentů a čerpání fondů SSR na národní úrovni. Regiony, a to zejména ty s ústavními pravomocemi, jsou často i řídicími orgány, proto odpovídají za zajišťování účasti partnerů na přípravě, provádění, monitorování a hodnocení programů.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, že uloží, aby byly v partnerství zastoupeny nejrůznější stávající územní úrovně ve členských státech, a to zejména úroveň regionální, a aby byly tyto úrovně podle svých individuálních pravomocí zapojeny do různých fází čerpání fondů SSR. Tam, kde jsou regiony řídicími orgány programů, jsou tyto povinny organizovat partnerství a zapojovat příslušné místní, městské a jiné orgány veřejné správy, hospodářské a sociální partnery a subjekty zastupující občanskou společnost, včetně partnerů v oblasti životního prostředí, nevládních organizací a subjektů odpovědných za prosazování rovnosti a nediskriminace, do přípravy, provádění, monitorování a hodnocení programů.

S přihlédnutím k zeměpisnému rozsahu intervenčních opatření a vzájemné funkční závislosti mezi jednotlivými územími **by dále mohlo být vhodné, aby EKCHP doplnil nařízení o společných ustanoveních tak, aby ukládalo** členským státům povinnost zajistit, aby městské oblasti, kde budou probíhat integrované územní investice (IÚI), byly přímo

⁸ Community of Practice on Partnership in the ESF (Společenství zabývající se praktickými postupy v rámci partnerství financovaná z ESF), příručka „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“ („Jak řídicí orgány ESF a zprostředkující subjekty podporují partnerství“), 2011

⁹ Community of Practice on Partnership in the ESF (Společenství zabývající se praktickými postupy v rámci partnerství financovaná z ESF), příručka „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“ („Jak řídicí orgány ESF a zprostředkující subjekty podporují partnerství“), 2011

zapojeny do přípravy, provádění, monitorování a hodnocení programu, aby byl vypracován odpovídající strategický přístup a aby program řešil jejich konkrétní potřeby.

V městské oblasti Liverpool (UK) byla vytvořena technická skupina, která má zajistit, aby všechny projekty financované z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) byly posouzeny zástupci oblasti Merseyside / město Liverpool. Tuto technickou skupinu tvoří členové místních veřejnoprávních orgánů, soukromého sektoru, vyšších vzdělávacích institucí, sektoru komunitních a dobrovolnických organizací, veřejné hromadné dopravy a místních výborů pro zaměstnanost a rekvalifikaci. Skupině pomáhají jako poradci dva místní zaměstnanci placení z fondů technické pomoci a řídicí orgán, kteří se účastní schůzí technické skupiny. Tato technická skupina připomínkuje každou žádost o dotaci z EFRR, určuje priority podpory z EFRR, pomáhá vytvořit sdružení, které zajišťuje činnost v oblasti města Liverpool (tj. podnikání, sociální služby, podpora podnikání, energetická efektivita v oblasti bydlení, atd.) a může ovlivnit koncipování a realizaci iniciativ JESSICA a JEREMIE založených v regionu, atd.

2.2. Zapojení hospodářských a sociální partnerů

Dialog se sociálními partnery je jedním z pilířů evropského sociálního modelu a jako takový je potvrzen v článku 152 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Svou povahou se sociální partneři skutečně liší od ostatních organizací, jako jsou nátlakové nebo zájmové skupiny, a to díky své schopnosti účastnit se kolektivního vyjednávání a ovlivňovat tak sociální standardy ve svém členském státě.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, aby ukládalo členským státům povinnost zajistit, aby se do partnerství zapojily organizace sociálních partnerů uznávané v dané zemi, a to zejména organizace s působností napříč průmyslovými odvětvími a odvětvové organizace. V tomto ohledu musí být zaručeno rovné zastoupení organizací zaměstnavatelů a zaměstnaneckých organizací.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, aby vyžadovalo výrazné zapojení podnikatelských sdružení, a to zejména zastoupení malých a středních podniků, obchodních komor, univerzit a výzkumných ústavů. Jedná se o klíčové partnery v oblasti podněcování rozvoje, inovací a konkurenceschopnosti. Jejich vzájemné působení při čerpání fondů SSR bude naprosto klíčovým bodem k dosažení cílů strategie Evropa 2020 na základě priorit a v souladu s prioritami inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění.

A nakonec je vhodné doporučit, aby EKCHP doplňoval nařízení o společném ustanovení tak, aby jasně vymezovalo, že hospodářští a sociální partneři jsou skupiny nebo sdružení zastupující obecný zájem průmyslových odvětví nebo oborů, zaměstnavatelů a zaměstnanců, ale v žádném případě ne zájmy jednotlivých firem, podniků či hospodářských skupin (mateřských nebo dceřiných společností).

V programech ESF a EFRR je zohledněn **rakouský model tradičního sociálního partnerství**. Hospodářští a sociální partneři byli zapojeni do procesu koncipování a monitorování NSRR (STRAT.AT) v rámci stálého orgánu, Rakouské konference o plošném plánování (ÖROK). STRAT.AT plus je inovativní nástroj vytvořený pro současné programové období. Jedná se o platformu pro strategické monitorování. Jejím účelem je nabízet postup odspoda nahoru v oblasti výuky a

dialogu, s cílem vytvoření širokého partnerství a rozvoje nových strategií. Organizují se pravidelné debatní schůzky („Foren“ a „Synergien“) a výměny zkušeností.¹⁰

2.3. Zapojení orgánů zastupujících občanskou společnost a subjektů odpovědných za prosazování rovnosti a nediskriminace

Do přípravy programů by měly být zapojeny nevládní organizace zastupující občanskou společnost, a to zejména v oblastech jako je ochrana životního prostředí, sociální začleňování, rovnost pohlaví a rovné příležitosti, a tyto programy by pak s nimi měly být projednávány.

V případech, kde je zainteresovaných organizací více — a tedy i rozsah případného partnerství — je obzvláště velký, může být pro potenciální partnery praktické založit koordinační platformy a zastřešující organizace a ustanovit společného zástupce, který by pomáhal při přípravě a provádění programů, aby byla zajištěna širší reprezentativnost a aby spolupráce v partnerství probíhala jednodušeji.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, aby stanovilo, že výběr partnerů musí zahrnovat nevládní organizace s nejširším zastoupením, které se zabývají danými oblastmi, jež mají být z fondů financovány. Nevládním organizacím musí být umožněno ustanovit své vlastní zástupce, kteří se stanou členy partnerství. V případě velkého počtu zapojených nevládních organizací by mohly být založeny platformy, které zvolí zástupce a ti se pak stanou členy partnerství.

Ve Španělsku byla potvrzena nutnost začlenit do všech fondů rovnost pohlaví. „Instituto de la Mujer“ (Institut pro ženy) byl zapojen jako člen Monitorovacích výborů Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu (ESF), Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropského rybářského fondu (ERF). Byla vybudována síť zajišťující prosazování zásad rovnosti mezi ženami a muži, jejímž smyslem je zajistit skutečné a efektivní provádění hlediska rovnosti pohlaví v rámci intervencí financovaných z fondů.

Ve Slovinsku bylo spuštěno konkrétní financování v rámci priority ESF „Institucionální a správní způsobilost“, jejímž cílem je rozvoj nevládních organizací a zejména jejich sítí. Jedním z příkladů takové sítě na národní úrovni je CNVOS, kterou tvoří více než 200 sdružení. CNVOS pomáhá nevládním organizacím zapojit se do strukturálních fondů a nominuje zástupce nevládních organizací, kteří se účastní monitorovacích výborů. Dále bylo založeno 10 regionálních sítí nevládních organizací, jejichž účelem je podporovat rozvoj regionálních a místních nevládních organizací a umožnit jim aktivněji se podílet na veřejné politice. Za účelem zlepšení dialogu v konkrétních oblastech (kultura, životní prostředí, zdraví atd.) bylo podpořeno i 12 tématicky zaměřených sítí.¹¹

2.4. Přizpůsobení partnerství programům

U programů EZFRV budou klíčovými partnery regionální a místní orgány odpovědné za venkov, odvětvové organizace, hospodářští a sociální partneři působící v

¹⁰ Vysvětlující stanovisko EHSV „Jak podněcovat účinná partnerství při řízení programů politiky soudržnosti na základě osvědčených postupů z období 2007–2013“ CESE 967/2010

¹¹ SF Team for Sustainable Future study (Studie týmu SF pro udržitelnou budoucnost) „Why bother with partnership?“ („Proč se zatěžovat s partnerstvím?“), 2011.

zemědělství a lesnictví, zástupci ostatních veřejných a soukromých organizací v odvětvích, která jsou důležitá pro rozvoj venkova, regionální nebo místní podnikatelská sdružení, organizace žen na venkově, ekologické nevládní organizace, nevládní organizace odpovědné za nediskriminaci nebo rovnost, zástupci národních nebo regionálních (záleží na úrovni programu) sdružení místních akčních skupin, které se podílejí na místním rozvoji řízeném komunitními organizacemi, a sdružení pracujících na poli integrovaného rozvoje venkova (např. sdružení místních rozvojových agentur). Tito klíčoví partneři již mohou být vzájemně propojeni prostřednictvím celostátní sítě pro venkov, která tak může významnou měrou podporovat zásadu partnerství.

U programů ENRF se jeví jako zásadní regionální a místní orgány, zástupci odvětví činných v odvětvích rybolovu a akvakultury a ostatních odvětví, jako je zpracovatelský průmysl, odvětvové organizace sociálních partnerů, ekologické nevládní organizace, organizace žen v rybářství, vědecké a výzkumné organizace a národní a regionální sítě místních akčních skupin pro rybolov.

U EFRR a Fondu soudržnosti budou partnerství zahrnovat regionální a místní orgány, a to zejména města realizující integrované systémy udržitelného rozvoje měst v rámci integrovaných územních investic, společně s hospodářskými a sociálními partnery, zástupci nevládních organizací, kteří mají znalosti o průřezových otázkách, jako je rovnost pohlaví nebo dostupnost pro hendikepované osoby, a u odvětví, kde jsou fondy aktivní, a zástupci univerzit a výzkumných institucí, obchodních komor a podnikatelských organizací.

U ESF je nezbytné, aby se do partnerství zapojili hospodářští a sociální partneři. Klíčovými partnery budou rovněž regionální a místní orgány, stejně jako obchodní komory, podnikatelské organizace, sdružení pro vzdělávání pracovníků, vzdělávací a školící instituce, poskytovatelé sociálních a zdravotních služeb, nevládní organizace a organizace, které mají znalosti v oblasti rovnosti pohlaví, nediskriminace a sociálního začlenění a mají úzké vazby na znevýhodněné skupiny, jako jsou hendikepovaní, migranti, Rómové

V případě programů sestávajících z více fondů by mělo partnerství zahrnovat instituce, organizace a skupiny, které jsou důležité pro jednotlivé dotčené fondy.

3. JAK ZAPOJIT PARTNERY DO PŘÍPRAVY PROGRAMOVÝCH DOKUMENTŮ?

Aktivní zapojení se všech investorů už v raných fázích přípravy programu je nezbytným předpokladem úspěšného čerpání fondů, a to zejména při přípravě smlouvy o partnerství na národní úrovni a programů na národních anebo regionálních úrovních. Zapojení partnerů do přípravy programů by nemělo mít vliv na konzultace prováděné podle požadavků směrnice o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí (SEA)¹². Je třeba usilovat o dosažení synergie mezi názory vyjádřenými v průběhu procesu SEA a v kontextu partnerství.

¹² Směrnice SEA 2001/42/ES.

3.1. Příprava smlouvy o partnerství a programů

Podle návrhu nařízení Komise o společných ustanoveních musí být smlouva o partnerství a programy vypracovány členskými státy nebo orgánem, který tím pověří (v případě programů) ve spolupráci s partnery. Je třeba pečlivě uvážit vhodné možnosti zapojení různých skupin investorů do procesu koncipování, a to co do časové náročnosti, zdrojů a kontextu, přičemž tyto možnosti mohou zahrnovat schůzky, konzultace, průzkumy a workshopy.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, aby ukládalo konkrétní povinnost partnery smysluplně zapojit (i) do analýzy problémů a potřeb, které by se měly řešit prostřednictvím fondů SSR, (ii) do výběru cílů a priorit, které je třeba řešit, a (iii) do koordinačních mechanismů zavedených k využití synergií mezi nejruznějšími dostupnými nástroji, jež mají podpořit inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění.

Tam, kde byly mezi veřejnými orgány různé úrovně¹³ uzavřeny smlouvy, jako jsou Územní pakty pro strategii Evropa 2020, **by mohl EKCHP rovněž doplňovat nařízení o společných ustanoveních tak**, aby ukládalo členským státům povinnost vzít při přípravě své smlouvy o partnerství svědomitě v potaz ujednání o víceúrovňové správě dohodnutá v Územním paktu, aby tak byla zajištěna efektivní realizace této politiky.

V Lotyšsku založily v květnu roku 2005 ekologické nevládní organizace národní koalici nevládních organizací, která se zaměřuje na ekologickou problematiku v kontextu přípravy programů. Do její práce se aktivně zapojilo osm z deseti nevládních organizací. V průběhu let 2005 a 2006 probíhala osobní jednání a výměny názorů s ministerstvem financí a ministerstvem životního prostředí, která vedla k velice aktivní společné interakci mezi zástupci nevládních organizací a ministerstev. Zároveň docházelo k úzké spolupráci mezi nevládními organizacemi napříč různými odvětvími, a to zejména těmi, které se zabývají vzděláváním a genderovou a sociální problematikou. Důvodem úspěchu tohoto zapojení nevládních organizací byly částečně i příležitosti, které vznikly díky realizaci opatření na podporu účasti, včetně správných informačních nástrojů, jasných postupů účasti, jako je postup veřejného projednávání návrhů dokumentů, a strategického hodnocení dopadů na životní prostředí. Byla vytvořena speciální webová stránka, kde byly uveřejněny všechny informace týkající se přípravy programů financovaných z fondů EU. Schůzky mezi nevládními organizacemi a ministerstvy byly orientované na požadavky, tj. nevládní organizace navrhly, aby se konaly poradní schůzky, a ministerstva na to reagovala a umožnila tak, aby se konzultační proces dostal daleko za formální meze.¹⁴

Na Maltě se za účelem přípravy programů zorganizovalo několik pracovních skupin, které se zaměřují na prioritní oblasti — hospodářský rozvoj a konkurenceschopnost, dostupnost, životní prostředí a sociální začlenění. Tímto způsobem došlo k setkání ministerstev,

¹³ Územní pakty pro Strategii Evropa 2020 jsou iniciativou přijatou Výborem regionů, jejímž smyslem je dát Strategii Evropa 2020 územní rozměr a zvýšit odpovědnost na subnárodní úrovni. Jsou definovány jako dohoda mezi jednotlivými úrovněmi státní správy (místní, regionální a národní). Signatáři Územního paktu se zavazují, že budou koordinovat a synchronizovat agendy svých politik tak, aby zaměřily svou činnost a finanční zdroje na dosažení cílů Strategie Evropa 2020. Územní pakty by se měly zaměřit na: určení národních a případně regionálních cílů, pokud je to třeba, s využitím jiných ukazatelů a cílů než HDP; realizaci jedné nebo více hlavních iniciativ a určení překážek, které brání dosažení cílů na národní úrovni.

¹⁴ SF Team for Sustainable Future study (Studie týmu SF pro udržitelnou budoucnost) „Why bother with partnership?“ („Proč se zatěžovat s partnerstvím“?), 2011.

nevládních organizací a sociálně-hospodářských partnerů. Hlavním investorům byly rozdány dotazníky a konaly se dvoustranné porady. V září roku 2005 se celonárodního workshopu zúčastnilo více než osmdesát organizací, které společně analyzovaly problémy a příležitosti rozvoje. V prvním čtvrtletí roku 2006 se místní samosprávy, nevládní organizace a ostatní organizace zastupující občanskou společnost zúčastnily veřejných dialogů pořádaných kanceláří ministerského předsedy.

3.2. Stanovení jasných pravidel a termínů práce v partnerství již od samého počátku

Význam jednotlivých investorů a míry, kterou mohou v rámci partnerství přispět, se bude napříč jednotlivými členskými státy velice lišit, a to v závislosti na jeho vnitřním institucionálním uspořádání. Je však zcela zásadní, aby partnerství bylo organizováno pro všechny partnery transparentně a aby každý zapojený subjekt věděl, co je účelem partnerství, kdo co dělá a jaké výsledky se od partnerství očekávají.

Proto se velmi doporučuje nastavení pracovního programu s jasnými cíli a precizně připravená cestovní mapa. Mohl by obsahovat konkrétní nástroje a opatření k zapojení partnerů do přípravy smlouvy o partnerství a programů a uvádět podrobné informace o účasti partnerů na přípravě různých programových dokumentů s odpovídajícími termíny.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, aby ukládalo členským státům povinnost stanovit minimální požadavky na postupy, aby bylo zajištěno splnění těchto úkolů: (i) včasné poskytnutí informací v průběhu jednání o strategických dokumentech, (ii) dostatečný čas pro investory, aby mohli dokumenty prostudovat, projednat je v rámci své členské základny a se svými zakladateli a reagovat na ně, (iii) nastavení cest, jichž mohou investoři využít, aby mohli pokládat otázky nebo předkládat návrhy a připomínky, (iv) transparentnost způsobu, jakým se přihlíží k jejich návrhům, poskytování vysvětlení ohledně uznání nebo zamítnutí připomínek; a (v) rozšíření výsledku konzultací. Je třeba rovněž přihlídnout k tomu, aby byl zajištěn přístup hendikepovaných osob do procesu, a to jak ve smyslu fyzického prostředí, tak i ve smyslu poskytovaných informací.

3.3. Informování o způsobu provádění partnerství v programových dokumentech

Podle návrhu Komise nařízení o společných ustanoveních musí smlouva o partnerství stanovit opatření přijatá za účelem zapojení partnerů a vymezit jejich úlohu na přípravě smlouvy o partnerství.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, aby stanovilo požadavek, aby smlouva o partnerství a programy podrobně popisovaly a obsahovaly zejména (i) seznam partnerů zapojených do partnerství, jejich povinnosti a rozsah jejich účasti; (ii) způsob, jakým byli partneři vybráni a jak byly uplatněny zásady transparentnosti a dostupnosti; (iii) opatření přijatá za účelem usnadnění širokého zapojení se a aktivní účasti partnerů; (iv) koordinační struktury a postupy v rámci programu a s ostatními operacemi fondu SSR; (v) způsob, jakým budou na podporu partnerství využity zdroje technické pomoci (povaha navrhovaných služeb podpory, výše uvolněných zdrojů a naplánovaná opatření k řízení), (vi) a nakonec názory partnerů na uplatňování zásady partnerství, a to vše jednoznačně a otevřeně doložené.

4. JAK ZAPOJIT PARTNERY DO PROVÁDĚCÍ FÁZE?

4.1. Účast v monitorovacích výborech

Monitorovací výbory hrají v provádění programů klíčovou úlohu a přirozeným způsobem ztělesňují partnerství při práci na programech.

4.1.1. Složení monitorovacích výborů

Podle návrhu Komise nařízení o společných ustanoveních mají být členové monitorovacích výborů jmenováni členským státem po dohodě s řídicím orgánem. Členský stát může zřídit jediný monitorovací výbor pro programy spolufinancované z fondů SSR. Monitorovací výbory mají být složené ze zástupců řídicího orgánu, zprostředkujících subjektů a zástupců partnerů.

Mohlo by být doporučeno, aby EKCHP doplnil nařízení o společných ustanoveních tak, aby (i) bylo nezbytné při výběru členů monitorovacích výborů přihlídnout k partnerům, kteří byli zapojeni do přípravy programu, aby tak byla zajištěna dostatečná kontinuita a odpovědnost mezi programovými a prováděcími fázemi, (ii) zastoupení různých partnerů odpovídalo jejich odpovědnosti za provádění programů, (iii) partneři vybírali a jmenovali své vlastní členy monitorovacích výborů a ostatních poradních orgánů a pracovních skupin založených v rámci fondů SSR, (iv) v monitorovacích výborech byla vyvážená účast žen a mužů a aby složení výborů bylo různorodé, (v) seznam členů monitorovacích výborů a ostatních pracovních skupin byl uveřejněn, (vi) si byl každý vybraný partner díky speciálnímu školení a formalizaci svých závazků v podobě podepsaného prohlášení vědom svých povinností vyplývajících ze závazku mlčenlivosti a střetu zájmů.

4.1.2. Úloha a postupy monitorovacích výborů

Podle návrhu Komise nařízení o společných ustanoveních budou monitorovací výbory kontrolovat provádění programů a stav dosahování jejich cílů. Musí rovněž podrobně zkoumat všechny problémy, které se dotknou realizace programů. Musí být s výbory projednávány a ty jsou poté povinny vydat stanovisko k jakékoli změně programu. Mohou vydávat doporučení řídicím orgánům o provádění programů a jejich hodnocení a sledovat opatření přijatá v tomto ohledu.

Co se týče postupů, každý monitorovací výbor si vypracuje a schválí vlastní jednací řád. Návrh Komise nařízení o společných ustanoveních rovněž uvádí, že každý člen monitorovacího výboru bude mít hlasovací právo, vyjma Komise a Evropské investiční banky, kteří jednají jako poradci. Předseda musí zajistit, aby všichni partneři měli možnost se vyjádřit a aby byl k dispozici dostatečný prostor pro diskuzi. Velmi se doporučuje, aby monitorovací výbory rozhodovaly na základě konsenzu.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, aby ukládalo členským státům povinnost podrobně stanovit pravidla a postupy přinejmenším pro (i) lhůty rozesílání pozvánek na schůze a předávání dokumentů, které by měly být minimálně dva týdny, (ii) hlasovací práva členů, (iii) postup přijímání, uveřejňování a dostupnost zápisů ze schůzí, (iv) transparentní postup zřizování a fungování pracovních skupin, a pro (v) ujednání o uveřejňování a dostupnosti přípravných dokumentů předkládaných monitorovacím výborům.

V Německu (Meklenbursko – Přední Pomořansko) funguje monitorovací výbor jako fórum, které řeší celkové utváření politiky regionálního rozvoje. Zabývá se nejen fondy ESF a EFRR, ale také EZFRV a má pádné slovo i při rozhodování o výběrových kritériích v projektech. Monitorovací výbor se schází pětkrát nebo šestkrát do roka a má vlastní jednací řád. Systém účastníků zahrnuje i pracovní skupiny a ostatní poradní orgány. O jejich úkolech rozhoduje partnerství.¹⁵

V Dánsku rozhoduje monitorovací výbor o programu rozvoje venkova na základě konsenzu. V praxi se vůbec nehlasuje. Obdobným způsobem funguje i monitorovací výbor **v Polsku**, který rozhoduje o programu rozvoje venkova, má širokou a aktivní účast a na jeho schůzích se podporují otevřené diskuze, které jsou podpořeny i písemným jednacím řádem.

V Irsku lze vysledovat efektivní spolupráci v rámci monitorovacího výboru u programu ERF: pravidelné schůze, široké zastoupení (zhruba 50 členů), včetně odvětví rybolovu, nevládních organizací a místních zástupců (Axis 4/Leader), aktivní účast a silné ovlivňování rozhodnutí všemi členy. Před schválením programu pracovali stejní partneři v těsné spolupráci na přípravě programových dokumentů (národní strategický plán (NSP) a operační program (OP)).

4.2. Účast na výběru projektu

Nechat zapojit praktické znalosti investorů ve fázi koncipování výzev k předkládání nabídek a následného hodnocení výsledných nabídek může být velice cenné. Díky účasti na procesu výběru projektů dokáží organizace investorů lépe porozumět fungování těchto procesů v praxi, a to včetně toho, jak dobře jsou formulována hodnotící kritéria, jak jsou uplatňována a do jaké míry slouží svému účelu.¹⁶

Zapojení partnerů do výběrového procesu však vzbuzuje problém střetu zájmů. V tomto ohledu jsou kritickými předpoklady, které mohou zabránit vzniku takové situace, dostatečné poskytování informací a transparentnost v průběhu celého procesu.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, aby ukládalo řídicím orgánům povinnost (i) zapojit, tam kde je to vhodné, partnery do koncipování výzev k předkládání nabídek a hodnocení nabídek, (ii) zabránit pomocí jasně předem stanovených postupů tomu, aby se kdokoli, kdo zastupuje partnerskou organizaci a má

¹⁵ Příloha k vysvětlujícímu stanovisku EHSV „Jak podněcovat účinná partnerství při řízení programů politiky soudržnosti na základě osvědčených postupů z období 2007–2013“, CESE 967/2010.

¹⁶ SF Team for Sustainable Future study (Studie týmu SF pro udržitelnou budoucnost) „Why bother with partnership?“ („Proč se zatěžovat s partnerstvím“?), 2011.

přímý či nepřímý podíl na subjektu, který se účastní výzvy k předkládání nabídek, podílel na procesu koncipování výzvy k předkládání nabídek a posuzování výsledných odpovědí, (iii) organizovat pravidelné střídání (výměny) lidí zapojených do výzev k předkládání nabídek, aby se zabránilo vzniku případných střetů zájmů a tyto střety se řešily, (iv) a zajistit, aby si byl každý vybraný partner díky speciálnímu školení a formalizaci svých závazků v podobě podepsaného prohlášení vědom svých povinností vyplývajících ze závazku mlčenlivosti a střetu zájmů.

V České republice jsou v operačním programu ESF o „Lidských zdrojích a zaměstnanosti“ investoři zapojeni do přípravy jednotlivých grantových schémat v podobě připomínkování nebo projednávání schémat v odborných pracovních skupinách. Podrobný seznam zapojených investorů záleží na obsahu konkrétního schématu. Byla vytvořena databáze, v níž jsou uvedeni všichni hodnotitelé projektu a která umožňuje práci on-line. Hodnotitelé projektu prochází obecným a speciálním školením.¹⁷

Ve Švédsku tvoří partnerství v rámci strukturálních fondů na regionální úrovni regionální/místní politici (většina) a široké spektrum zástupců napříč všemi sektory. Partnerství hraje při čerpání jak EFRR tak i ESF ústřední roli, jelikož při výběru projektů odpovídají za nastavení priorit mezi jednotlivými žádostmi. Mohou tedy přiřadit prioritu těm projektům, které nejvíce odpovídají plánům regionálního rozvoje a regionálním potřebám. Ve Švédsku funguje osm partnerství v rámci strukturálních fondů, které jsou založeny na konsenzu a vytvářejí synergii mezi projekty EFRR a ESF.

4.3. Zapojení do výkaznictví

Návrhy Komise na budoucí programové období ukládají členským státům povinnost předkládat Komisi výroční zprávu o provádění každého jednotlivého programu. Před tím, než jsou výroční zprávy o provádění předloženy Komisi, posuzují je a schvalují monitorovací výbory. U EFRR, FS a ESF budou výroční zprávy o provádění předloženy v letech 2017 a 2019, mimo jiné, hodnotit zapojení partnerů do provádění, monitorování a hodnocení operačních programů.

Návrh Komise nařízení o společných ustanoveních doplňuje, že zpráva o vývoji provádění smlouvy o partnerství, předložená členským státem v první polovině roku 2017 a 2019, musí být projednána s partnery. Ze zpráv o vývoji bude vycházet kontrola plnění prováděná Komisí ve spolupráci s členskými státy, s odkazem na plnění rámce stanoveného v smlouvě o partnerství a v programech. Zprávy o vývoji rovněž obsahují informace a hodnotí úlohu partnerů při provádění smlouvy o partnerství.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, aby ukládalo řídicím orgánům povinnost se prostřednictvím monitorovacích výborů aktivně spojit s partnery při přípravě výročních zpráv o provádění programů a při přípravě zpráv o vývoji v letech 2017 a 2019 a v těchto zprávách uvést přehled stanovisek jednotlivých partnerů vyjádřených v průběhu konzultací a způsob, jakým k nim bylo přihlédnuto.

¹⁷ Community of Practice on Partnership in the ESF (Společenství zabývající se praktickými postupy v rámci partnerství financovaná z ESF), příručka „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“ („Jak řídicí orgány ESF a zprostředkující subjekty podporují partnerství“), 2011

5. JAK ZAPOJIT PARTNERY DO HODNOCENÍ?

Zapojení partnerů do přípravy, provádění a následného hodnocení je důležité pro zajištění nestrannosti a získávání poznatků pro všechny subjekty podílející se na procesu.

Podle návrhů Komise na fondy SSR musí řídicí orgán vypracovat plán hodnocení pro každý program. V případě EFRR, FS, ESF a ENRF projedná partnerství plán hodnocení v monitorovacích výborech. V případě EZFRV se plán hodnocení, na který Komise klade minimální požadavky, předkládá v rámci každého programu rozvoje venkova, a proto je projednán partnery při přípravě těchto programů.

Partnerství musí prostřednictvím monitorovacích výborů pravidelně zkoumat průběh provádění plánu hodnocení. U fondů EFRR, FS, ESF a ENRF obdrží partneři veškerá hodnocení provedená u různých programů a budou informováni o krocích přijatých v souvislosti se zjištěními, která z hodnocení vyplynula. Monitorovací výbory odpovědné za programy EZFRV zkoumají činnosti a výsledky související s plánem hodnocení programu.

U fondů ESF, EFRR a Fondu soudržnosti předkládají řídicí orgány Komisi do 31. prosince 2020 pro každý program zprávu, která obsahuje souhrn zjištění plynoucích z hodnocení provedených v průběhu programového období.

EKCHP by mohl doplnit nařízení o společných ustanoveních tak, aby ukládalo řídicím orgánům povinnost zapojit partnery do procesu hodnocení prostřednictvím monitorovacích výborů, a to od stanovení zadání až po dokončení hodnocení. Členským státům by rovněž mohla být uložena povinnost provádět hodnocení plnění a efektivity zásady partnerství v průběhu programového období, a to napříč fondy a programy. A nakonec by v případě programů financovaných z fondů EFRR, ESF a Fondu soudržnosti mohla být řídicím orgánům uložena povinnost projednat s partnery zprávy shrnující zjištění plynoucí z hodnocení provedených v průběhu programového období.

Ve Spojeném království se jednou za rok schází hodnotící podvýbor monitorovacího výboru programu financovaného z ESF pro Anglii. Tvoří ji členové jmenovaní monitorovacím výborem programu ESF. V duchu zásady partnerství se s členy tohoto hodnotícího podvýboru projednávají strategie hodnocení operačního programu, tito členové jsou aktivně zapojeni do diskuzí a poskytují odezvu v případě klíčových otázek souvisejících se všemi fázemi hodnocených projektů. Hodnotící podvýbor může navrhnout zástupce, kteří budou při různých hodnoceních zasedat v řídicích skupinách.

V Portugalsku jsou partneři oslovováni nezávislými hodnotiteli NSRR. Partneři v monitorovacích výborech mají rovněž možnost vyjádřit se ke zprávě z hodnocení, jelikož se projednává na schůzích výborů. Kromě toho přispěli nejruznější partneři významnou měrou k Akčnímu plánu, který musel být vypracován za účelem realizace doporučení uvedených v hodnotících zprávách.

6. POMOC PARTNERŮM

Efektivní uplatňování zásady partnerství je o posílení všech partnerů, a to zejména těch, kteří disponují omezenými lidskými zdroji.

Některí investoři považují účast v partnerství za složitou, jelikož nemají dostatečné znalosti ani zdroje, aby se do něj mohli aktivně zapojit. Jedná se především o menší subjekty, které musí proškolit své manažery a zaměstnance, nebo o organizace, které zastupují rozvíjející se nebo průřezové otázky a problémy, které ještě netvoří hlavní linii politické agendy. Proto je naprosto klíčovým předpokladem trvalé budování kapacit.

Mohlo by být doporučeno, aby EKCHP doplnil nařízení o společných ustanoveních tak, aby ukládalo členským státům a řídicím orgánům povinnost využít část své technické pomoci ze stávajícího a příštích programových období na zajištění kapacity nezbytné k tomu, aby se partneři, a to zejména menší místní orgány, hospodářští a sociální partneři a nevládní organizace, mohli účastnit přípravy, provádění, monitorování a hodnocení smlouvy o partnerství a programů. Tato pomoc může probíhat formou specializovaných workshopů, školicích kurzů, koordinačních a vzájemně propojených struktur nebo příspěvků na náklady partnerů vynaložených na účast na schůzích souvisejících s přípravou, prováděním, monitorováním a hodnocením programů. Za účelem aktivní podpory rozvoje partnerství se doporučuje organizování společných školení subjektů zastupujících veřejný a soukromý sektor. Zvláště pak se doporučuje zvyšování povědomí jednotlivých partnerů o uplatňování zásady řádného finančního řízení.

V jižní Itálii byla zřízena podpůrná struktura financovaná z technické pomoci, jejímž účelem bylo zvýšit zapojení hospodářských a sociálních partnerů do regionálních a odvětvových programů.¹⁸ A taktéž v jižní Itálii hospodářští a sociální partneři v letech 2000 až 2006 vytvořili a vedli velice úspěšný projekt technické pomoci financovaný z EFRR, v němž se zaměřili na zlepšování povědomí o rozvojových programech a zvyšování jejich možnosti se jich účastnit. Tento projekt představuje osvědčený příklad z praxe, a to jak díky řízení, tak i díky dosaženým výsledkům. Projekt pokračuje nadále i v tomto období.

Na Slovensku požádal v rámci operačního programu „Zdraví“ financovaného z EFRR řídicí orgán členy monitorovacího výboru, aby vyplnili dotazník o fungování monitorovacího výboru a provádění OP. Na základě tohoto dotazníku byla pravidla způsobilosti technické pomoci upravena tak, aby se členové monitorovacího výboru mohli účastnit školení v oblasti zdravotní péče a strukturálních fondů EU.

¹⁸ Community of Practice on Partnership in the ESF (Společenství zabývající se praktickými postupy v rámci partnerství financovaná z ESF), příručka „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“ („Jak řídicí orgány ESF a zprostředkující subjekty podporují partnerství“), 2011

7. PRŮBĚŽNÁ VÝMĚNA OSVĚDČENÝCH POSTUPŮ Z PRAXE

V současné době se strukturalizovaných debatních porad pořádaných Komisí za účelem jednání o čerpání fondů SSR účastní tematicky zaměřené zastřešující organizace a nevládní organizace, socioekonomičtí partneři, sítě a sdružení zastupující místní, městské a regionální orgány, kteří všichni pracují na úrovni EU na politice soudržnosti. Tyto porady by se mohly stát základem budoucích formálních schůzí, které mají být pořádány po roce 2013 ve smyslu článku 5 odst. 4.

Dále bude podporována pravidelná výměna zkušeností a osvědčených postupů ve Výboru pro koordinaci Fondů (VKOF), Výboru Evropského sociálního fondu, Výboru pro rozvoj venkova a Výboru Evropského námořního a rybářského fondu. K výměně osvědčených postupů zajištění viditelnosti politiky soudržnosti, a to zejména pomocí snadnějšího přístupu k informacím (uveřejnění seznamu akcí a příjemců dotací, popis akcí a vylepšená vyhledávací funkce) budou využity sítě informačních a komunikačních úředníků s územním dosahem v rámci celé EU (INFORM pro EFRR a FS a INIO pro ESF). V případě EZFRV se, mimo jiné, zasazují o zvýšení zapojení investorů do provádění rozvoje venkova Evropská síť pro rozvoj venkova a vnitrostátní sítě pro venkov zřízené v každém členském státě.

Za účelem usnadnění partnerství v konkrétních tématech by měla být podporována výměna názorů a spolupráce v rámci stávajících tematických sítí, jako je Evropská síť orgánů pro otázky životního prostředí a řídicích orgánů pro politiku soudržnosti (ENEA-MA) a evropské a vnitrostátní sítě pro rozvoj venkova.

Dotčené řídicí orgány budou rovněž podporovány, aby v rámci partnerství zakládaly komunity zabývající se praktickými postupy (KPP), které budou společné pro pět fondů a budou vytvořené podle současné KPP u partnerství financovaného z ESF.

Společenství zabývající se praktickými postupy v rámci partnerství financovaná z ESF byla síť řídicích orgánů ESF a zprostředkujících subjektů z devíti členských států. V průběhu tří let (2008-2011) docházelo v rámci KPP k intenzivní výměně poznatků o různých způsobech provádění partnerství kontrolní metodou „kritický přítel“. Síť se zaměřuje na partnerství realizovaná v rámci vnitrostátních a regionálních operačních programů členských států a regionů. Členové KPP si vyměňovali poznatky a společně se dozvídali o svých způsobech realizace partnerství se zvláštním důrazem na procesy a opatření veřejné správy. Rozpočet KPP byl z podnětu Komise spolufinancován z technické pomoci. Síť vypracovala několik klíčových zpráv z jednotlivých lekcí, spustila webový portál, který obsahuje databázi zkušeností z partnerství, a na počátku roku 2012 vydala příručku pro studium partnerství.

V září 2004 byla zřízena **Evropská síť orgánů pro otázky životního prostředí a řídicích orgánů pro politiku soudržnosti (ENEA)**, jejímž úkolem je napomoci integrovat politiky ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje do operačních programů politiky soudržnosti členských států EU a kandidátských zemí. V roce 2010 bylo členství rozšířeno o řídicí orgány programů politiky soudržnosti. Úkolem ENEA-MA je podporovat výměnu zkušeností a hledání osvědčených postupů mezi dotčenými orgány pro otázky životního prostředí a tam, kde to bude možné, prosazovat zakládání vnitrostátních sítí orgánů pro otázky životního prostředí, které by se zabývaly problematikou strukturálních fondů a fondů soudržnosti. V tomto ohledu založilo takové sítě na národní úrovni několik členských států, k nimž patří Španělsko, Polsko, Řecko, Itálie nebo Německo. Členem ENEA-MA jsou ekologické nevládní organizace, které se aktivně účastní jejích schůzí.

Bibliografie

- Bílá kniha Evropské komise o evropské správě, Sdělení (2001) 428 v konečném znění
- Usnesení Evropského parlamentu o řádné správě věcí veřejných s ohledem na regionální politiku EU: postupy pomoci a kontroly prováděné Evropskou komisí, P7_TA(2010)0468
- Usnesení Evropského parlamentu o řízení a partnerství na vnitrostátní a regionální úrovni a o základně pro projekty v oblasti regionální politiky P6_TA(2008)0492
- Vysvětlující stanovisko EHSV „Jak podněcovat účinná partnerství při řízení programů politiky soudržnosti na základě osvědčených postupů z období 2007–2013“, CESE 967/2010
- Bílá kniha Výboru regionů o víceúrovňové správě věcí veřejných, CdR 89/2009 fin.
- Diskusní dokument Evropské komise (Generální ředitelství pro regionální politiku) nazvaný „Partnership in the 2000-2006 programming period: analysis of the implementation of the partnership principle“ („Partnerství v programovém období 2000-2006: analýza uplatňování zásady partnerství“), listopad 2005
- Fórum OECD LEED o partnerstvích a místní správě, „Successful partnerships — a guide“ („Úspěšná partnerství — průvodce“), leden 2006
- Speciálně ustavená pracovní skupina členských států k partnerství, „The principle of partnership in the new ESF programmes (2007-2013)“ („Zásada partnerství v nových programech ESF (2007-2013)“), červen 2006
- Fórum OECD LEED o partnerstvích a místní správě, „Vienna Action Statement on Partnerships“ („Vídeňské akční prohlášení k partnerství“), únor 2010
- Community of Practice on Partnership in the ESF (Společenství zabývající se praktickými postupy v rámci partnerství financovaná z ESF), příručka „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“ („Jak řídicí orgány ESF a zprostředkující subjekty podporují partnerství“), 2011
- Studie týmu SF Team for Sustainable Future „Why bother with partnership?“ („Proč se zatěžovat s partnerstvím?“), 2011.
- Interní analýzy zaměstnanců Komise (např. předběžné hodnocení ERF)